

Вищий навчальний заклад Укоопспілки  
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ» (ПУЕТ)

*Присвячується 60-річчю  
Вищого навчального закладу Укоопспілки  
«Полтавський університет економіки і торгівлі»*

# **ЕКОНОМІКА СЬОГОДНІ: ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ**

**МАТЕРІАЛИ**  
**XI Міжнародної науково-практичної**  
**інтернет-конференції**

*За загальною редакцією д. е. н., професора М. Є. Rogози,  
к. е. н., доцента О. К. Кузьменко*

*(м. Полтава, 17–18 листопада 2021 року)*

**Полтава**  
**ПУЕТ**  
**2021**

УДК 330.4:338.24(063)  
Е45

*Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено*

#### **Організаційний комітет:**

**Голова:** *О. О. Нестуля*, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ), лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений працівник освіти України.

#### **Заступники голови організаційного комітету:**

*М. Є. Рогоза*, д. е. н., професор, академік Академії економічних наук України, академік Міжнародної академії біоенергетологій, завідувач кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ, заслужений діяч науки і техніки України;

*О. В. Манжура*, д. е. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ.

#### **Члени організаційного комітету:**

*А. С. Ткаченко*, к. т. н., доцент, директор Науково-навчального інституту денної освіти ПУЕТ;

*Г. В. Карнаухова*, ст. викладач кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ;

*О. К. Кузьменко*, к. е. н., доцент, заст. завідувача кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ;

*В. І. Перебийніс*, д. е. н., професор, професор кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ;

*М. М. Іващенко*, директор навчально-наукового інформаційного центру ПУЕТ;

*Л. М. Діденко*, директор Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

Е45 **Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління** : матеріали XI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 17–18 листопада 2021 року) / за заг. ред. М. Є. Рогози, О. К. Кузьменко. – Полтава : ПУЕТ, 2021. – 351 с. – Текст укр. та англ. мовами.

ISBN 978-966-184-354-6

У матеріалах конференції розглядаються проблеми та особливості моделювання й управління сучасними економічними процесами та системами, теоретичні основи формування механізмів і систем стратегічного розвитку підприємств, сучасна проблематика підготовки фахівців з економічної кібернетики та комп'ютерних інформаційних технологій. Матеріали розраховано на науково-педагогічних працівників, аспірантів і студентів закладів вищої освіти. Організатори конференції можуть не поділяти думки учасників.

**УДК 330.4:338.24(063)**

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.*

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки  
«Полтавський університет економіки і  
торгівлі», 2021

ISBN 978-966-184-354-6

## Список використаних інформаційних джерел

1. Царенко О. М. Економічні механізми забезпечення якості продукції АПК. – Суми : ВТД «Університетська книга», 1999. – 45 с.
2. Кравченко Ю. М., Антощенко В. В. Екологічна безпечність та якість сільськогосподарської продукції та її конкурентоспроможність в умовах міжнародної інтеграції. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка. Сер. Економічні науки. 2019. Вип. 202. С. 84–92.
3. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств. Київ : КНЕУ, 2002. 624 с.
4. Кравченко Ю. М., Антощенко В. В. Фактори сталого розвитку економіки аграрного сектору Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. Сер. Економічні науки. 2019. Вип. 200. С. 174–183 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdusg\\_2019\\_200\\_20](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdusg_2019_200_20). – Назва з екрана.
5. Onegina V., Kravchenko J., Antoshchenkova V. Improving the efficiency of quality management and safety of dairy production in Ukraine in the conditions of European integration. Theory and Practice of Individualized Learning : Scientific and Methodical Seminar, October 1, 2020. Opole : Academy of Management and Administration, 2020. P. 105–111.
6. Кравченко Ю. М. Теоретичні підходи щодо сутності реформування та реструктуризації підприємства. Вісник економіки транспорту і промисловості № 35. Харків : УкрДАЗТ, 2011. С. 152–155.

*Д. Ю. Кубрак, магістр*

*М. Є. Рогоза, д. е. н., професор – науковий керівник*

*Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

## МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ СТРУКТУРОЮ КАПІТАЛУ ЕКОНОМІЧНОГО ОБ'ЄКТА

Розвиток економіки зумовлює ускладнення розуміння змісту капіталу та механізму управління його структурою. Управління структурою капіталу підприємства відбувається за допомогою системи методів і принципів розробки управлінських рішень, які мають тісний зв'язок з ефективністю його використання. До

сучасних методів управління структурою капіталу підприємства можна віднести управління на основі використання механізму фінансового левериджу, обрання типу фінансування залежно від принципів менеджменту та розрахунку вартості капіталу.

До важливих параметрів оцінювання структури капіталу варто віднести показник рівня фінансового ризику, що обґрунтовується існуванням і дією факторів ризику у процесі здійснення фінансово-виробничої діяльності підприємства [1].

Питання теорії структури капіталу господарюючих суб'єктів є одними з активно досліджуваних напрямків у фінансовій науці. Оптимально сформована структура капіталу надає можливість підприємству повною мірою реалізувати власні виробничі та фінансові можливості, проте сучасні економічні умови викликають необхідність у оптимізації структури капіталу і удосконаленні управління нею.

Наявність на підприємстві оптимальної структури капіталу забезпечує змогу знижувати витрати виробництва, підвищувати віддачу від інвестицій, прискорювати кругообіг і оборот капіталу, збільшувати доходи. Одночасно, існування факторів фінансових ризиків і невизначеності економічного середовища зумовлюють до проектування та застосування управлінських рішень з урахуванням впливу даних чинників, і рішення в управлінні структурою капіталу підприємства не є винятком [2].

Пріоритетні напрями дослідження процесу формування структури капіталу полягають у розвитку методик економічного аналізу оцінки фінансового стану підприємств, які формуються на обґрунтованих організаційних засадах. Це спричинено неспроможністю раціональної оцінки стану підприємства, оскільки неадекватністю західних методик розрахункам фінансових коефіцієнтів, несистематизованістю напрямків аналізу фінансового стану підприємства.

Функціонування системи стратегічного управління структурою капіталу підприємства ускладняється відсутністю регламентованої чинним законодавством методики аналізу оптимізації структури капіталу суб'єкта господарювання.

На основі існуючих підходів до оптимізації структури капіталу підприємств варто здійснювати комплексні заходи щодо оптимізації, які б містили збалансування декількох критеріїв. Найбільш раціональним щодо досягнення оптимального співвідношення структурних компонентів капіталу підприємства можна вважати метод, який базується на рівночасній максимізації рентабельності власного капіталу та мінімізації середньозваженої вартості капіталу. Саме тому потрібно виявляти таку структуру капіталу, за якої середньозважена вартість капіталу та величина фінансового левериджу будуть мати найоптимальніші значення [3].

Оскільки окремі методики мають і окремі комплекси коефіцієнтів, виникає необхідність дослідження комплексу показників для побудови методики аналізу формування оптимального балансу між власним та позиковим капіталом, а також отримання доступу до повної та достовірної інформації про фінансово-майновий стан підприємства. Значна кількість існуючих методик містять комплекси аналітичних коефіцієнтів, що, у свою чергу, свідчить про те, що до сьогоденного часу відсутня універсальна методика оцінки фінансової стійкості підприємства.

Отже, оптимальною є структура капіталу, яка дасть можливість мінімізувати середньозважену вартість капіталу і, водночас з цим, підтримувати кредитну репутацію підприємства на рівні, який б дозволяв залучати нові капітали на задовільних умовах. Оптимізація структури капіталу – це важливий етап стратегічного аналізу капіталу, за якого досягається максимальна ефективність діяльності компанії.

### **Список використаних інформаційних джерел**

1. Домбровська С. О., Лапіна І. С. Структура капіталу підприємства: сучасні проблеми та парадигма розвитку : монографія. Харків : «Діса плюс», 2020. 256 с.
2. Кравцова А. М. Фінансові ресурси підприємств: механізм формування та ефективного використання : монографія. Вінниця : Балюк І. Б., 2010. 219 с.
3. Стащук О. В., Гриценюк А. В. Структура капіталу підприємства в контексті досягнення його фінансової стійкості. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Сер.: Економіка. 2012. Вип. 19. С. 223–225.